

Det ærede Medlem seer nu Sagen fra et reent specifikt Kjøbenhavns Standpunkt; det ærede Medlem vil maaskee svare, at jeg seer den fra et frederiksbergsk Standpunkt, men jeg maa tilstaae, at jeg efter min Stilling ikke kan være saa særdeles paavirket deraf, netop paa Grund af, at den Deel af Frederiksberg, hvortil jeg nærmest hører, ikke vil komme til at have videre Binding af det Forslag, her ligger for. Det ærede Medlem har derfor sikkert fuldstændigt Uret, naar han siger, at der er vilst Uvillie fra Frederiksberg Commune imod Kjøbenhavn. Det ærede Medlem veed vist ogsaa netop med Hensyn til den af ham omtalte Beskyldning, som kunde synes slem nok, at Frederiksberg Commune ikke vil optage det skidne Vand fra Kjøbenhavn, at der netop i den Henseende har været Strid, Retsstrid mellem Frederiksberg og Kjøbenhavns Commune, og at Overretten har givet Frederiksbergs Ansættelse Medhold. Dette synes dog at vise, at man ikke uden videre kan betragte dette som en Anke mod Frederiksberg Commune. Man er ogsaa fra Frederiksberg Communes Side under Forhandlingerne med Hensyn til Vandværket gaaet ud fra, at der netop har fundet Mangel paa Smødetømmen Sted fra Kjøbenhavns Communes Side. Det er ikke noget saa forunderligt, at man kan see Sagen fra forskjellige Sider; man kan sandelig ikke ubetinget lasse den ene Commune. Jeg anseer det for bedre for Communerne, at de søge at komme til en Overeenskomst, end om man med Vold og Magtsprog vil lasse den ene heelt ind under den anden. Jeg mener saaledes, at hele den Afgjørelse, der har fundet Sted, er fuldstændig i Overensstemmelse med Sagens Natur, og jeg vil i denne Henseende blot paaberaabe mig et Exempel, som kom frem, jeg troer ikke her under Forhandlingerne i dette Thing, men i det andet Thing, hvorledes det nemlig i sin Tid var gaaet til med Christianshavn, at ogsaa Christianshavn i sin Tid blev stillet under en særegen Communalbestyrelse, adskilt fra Kjøbenhavn, og at der gik omtrent 70 Aar hen saaledes, da man saa fandt det mere naturligt, at en fuldstændig Sammensmeltning fandt Sted. Jeg kan naturligtvis ikke sige bestemt, hvor lang Tid der vil gaae hen, inden man naaer dette

med Frederiksberg, men derom vilde vel Alle være enige, at da der ikke er forløbet mere end 7 à 8 Aar siden den Tid, da den nuværende Ordning stede, kan der endnu ikke være Grund til at tænke paa at iværksætte denne Sag, der desuden vilde være i høieste Grad mod Communens Interesse. Men kan der nu ikke blive Spørgsmaal herom, da maa den Stilling, der nu er kommen frem, betragtes som i høieste Grad unaturlig, hvis man ikke vilde gaae ind paa — hvad der vistnok i sig vilde være i høi Grad urigtigt — ved at nægte dette Sted disse naturlige Bequemmeligheder i Handel og Vand, at bringe det dertil, at Communen paa Naade og Unaade overgav sig til Kjøbenhavn, idet den nye Communalbestyrelse mere og mere kom til at savne Midlerne til at virke med den behørigt Anseelse og Betydning i Communen selv. Dette vil blive Tilfældet, dersom den nuværende Tilstand bevares, thi den er saaledes, at der maa søges en kongelig eller ministeriel Bevilling for hvert lille Næringsbrug, der er Tale om; og Ministeriet har sat sig paa det Standpunkt, at en saadan Bevilling, saa at sige, nægtes Alle. Det er factisk oplyst fra Communens Side, at der i 4 Aar, siden denne Lov for Frederiksberg udkom — det er lidt mere end 4 Aar, men lad os sætte fra 1ste Januar 1858 til 1ste Januar 1862 — i det Hele taget er bevilget 34 og afslaaet 116 Næringsbrug, og at der i den Tid, der er forløben, siden Næringsloven traadte i Kraft — altsaa ligeledes 4 Aar — er indrømmet Frederiksberg i Et og Alt 4 Næringsbrug og afslaaet 80. Nu vil jeg spørge, om dette ikke er en Unaturlighed ligeoverfor en Kjøbstad som Frederiksberg, som i den selvsamme Tid er vøjet med større, eller idetmindste ligesaa stor en Folkemængde, som mange større Kjøbstæder indeholde i det Hele. Befolkningen er i de sidste 20 Aar gaaet op fra 2000 til 12000 Beboere, og i de sidste 5 Aar — altsaa netop fra det Tidspunkt, som her omtales — fra 8 til 12,000, eller med 50 pCt., og i den Tid har man ikke villet indrømme Frederiksberg mere end 4 Næringsbrug! Og hvad er det for Næringsbrug, der meest er Spørgsmaal om? Det er som Høstere og Urkræmmere. Stillingen for Frederiksberg i saa Henseende er den, at der i